

Keuzebegeleiding bij Bedrag Ineens

“De keuze voor een bedrag ineens kan grote en onvoorspelbare gevolgen hebben voor belastingen en toeslagen, waardoor zorgvuldige en realistische keuzebegeleiding essentieel is.”

Anja De Waegenaere (Netspar, Departement Econometrie en Operations Research, Universiteit van Tilburg), Herman Kappelle (Vrije Universiteit Amsterdam, emeritus hoogleraar Fiscaal Pensioenrecht)

Wat is onderzocht in het paper?

Dit paper onderzoekt de financiële, praktische en juridische consequenties van het opnemen van een bedrag ineens bij pensionering. Aanleiding is het wetsvoorstel bedrag ineens, dat deelnemers toestaat maximaal 10% van het pensioenvermogen ineens op te nemen. Het doel is inzicht te geven in de gevolgen voor het netto inkomen, zowel in het jaar van opname als over de volledige uitkeringsfase. De analyse combineert kwantitatieve berekeningen met een gevoeligheidsanalyse waarin rekening wordt gehouden met alternatieve veronderstellingen die doorwerken in belastingen en huur- en zorgtoeslagen. Daarnaast worden juridische kaders en praktische beperkingen van keuzebegeleiding door pensioenuitvoerders besproken. Het onderzoek is afgebakend tot de effecten die samenhangen met het bedrag ineens en richt zich niet op andere keuzemogelijkheden binnen het pensioenstelsel.

Wat zijn de belangrijkste bevindingen?

De netto opbrengst van een bedrag ineens in het eerste jaar kan sterk tegenvallen, vooral voor deelnemers met lagere inkomens en recht op toeslagen. In sommige situaties blijft netto slechts 20-40% van het bruto bedrag over. De uitkomsten blijken zeer gevoelig voor persoonlijke kenmerken zoals huur, overig inkomen en partnerinkomen, gegevens die pensioenuitvoerders vaak niet hebben. Over de gehele uitkeringsfase bezien worden hogere belastingen en lagere toeslagen in het opnamejaar grotendeels gecompenseerd door lagere belastingen en hogere toeslagen in latere jaren. De aantrekkelijkheid van een bedrag ineens hangt daardoor vooral samen met de levensverwachting van de deelnemer, al zijn de effecten beperkt.

Wat zijn de implicaties?

- Keuzebegeleiding door pensioenuitvoerders is per definitie onvolledig, omdat cruciale persoonlijke gegevens bij hen ontbreken.
- Er bestaat een risico op schijnzekerheid en misleidende indicaties richting deelnemers.
- Een scherpere afbakening van verantwoordelijkheden en verplichtingen van pensioenuitvoerders is noodzakelijk

Meer weten? Lees het paper:

Keuzebegeleiding bij bedrag ineens